

I. Diplomová magisterská práce

Vedoucí diplomové magisterské práce Kláry Lipské na téma „Rozvoj čtenářství u sluchově postižených dětí mladšího školního věku“ se zabývá problematikou stále diskutovanou, nepropracovanou a problémovou. Studentka se pokusila vytvořit metodický materiál pro práci v hodině čtení, jehož cílem je vést sluchově postižené děti ke čtení s porozuměním a čtenářství.

Diplomová práce je v rozsahu 97 stran včetně 57 titulů použité odborné literatury a 9 příloh včetně DVD ve znakovém jazyce.

Celá práce se skládá z 5 hlavních kapitol. V první kapitole se zabývá v obecné rovině klasifikací sluchových vad, komunikačními prostředky, vzděláváním sluchově postižených a Neslyšícími jako jazykovou a kulturní menšinou. Ve druhé kapitole se věnuje obecně čtení a čtenářství u dětí mladšího školního věku, rozvojem čtenářství, literárními žánry, didaktikou čtení a interpretací textů. Ve třetí kapitole přistupuje k problematice čtení u sluchově postižených dětí mladšího školního věku a výchovou ke čtenářství, přípravným předčtenářským obdobím, počátky čtení u dětí mladšího školního věku, poezii u sluchově postižených a komiksy a obrázkovými příběhy. Do čtvrté kapitoly zahrnuje nápravu a kompenzaci ve čtení – problematické oblasti v českém jazyce, důsledky pro čtení v pozdějším věku a dospělosti, přístupy a metody k vývoji čtenářství u sluchově postižených dětí, zjednodušování literárních textů, nezapomíná ani na specifickou poruchu čtení (dyslexii) u sluchově postižených. Stěžejní částí této diplomové práce je kapitola poslední, ve které autorka předkládá ukázkou práce s literárním textem.

Materiál obsahuje text v originále pro učitele (kapitola „Já Baryk a má vlašťovka“ z knihy Františka Nepila „Já Baryk“), upravený text pro sluchově postižené děti, DVD s tímto příběhem ve znakovém jazyce, vysvětlení neznámých pojmů ve znakovém jazyce (slovníček) a pracovní listy k textu, které lze kromě literární výchovy využít i v rámci mezipředmětových vztahů v přírodovědě a vlastivědě, matematice atd.

Výběr textu se zdá být pro věkovou kategorii 11-12 letých (5.třída) dětí poutavější, přitažlivější, reálnější, zajímavější i modernější než např. lidové pohádky, které jsou mimo jiné k dispozici na VHS nebo DVD ve znakovém jazyce.

DVD je natočeno profesionálně ve spolupráci s ČKTZJ s rodilým mluvčím znakového jazyka a přizpůsobeno věkové kategorii dětí.

Autorka vytvořený materiál ověřovala v praxi – v 5.ročníku ZŠ pro sluchově postižené v Praze 5 – Radlicích.

Vzhledem k tomu, že sluchově postižené děti nečtou, což je všeobecně známo, a není propracovaná žádná speciální metodika výuky čtení a rozvoje čtenářství, může být tato diplomová práce přínosem a návodem pro učitele ZŠ pro sluchově postižené, kteří nemají v hodinách čtení a literární výchovy

k dispozici asistenty – rodilé mluvčí znakového jazyka. Prostřednictvím znakového jazyka, jako jazyka pro neslyšící smyslově přístupného, je možné dětem přiblížit daný příběh, a tím docílit i porozumění čtenému textu. Tato propojenost výuky ve znakovém jazyce a českém jazyce (čteném a psaném) by měla být samozřejmostí, což bohužel ještě na všech školách není.

Doporučení : V práci pokračovat, zpracovat tímto způsobem více textů a ověřit v praxi. Vytvořit materiál pro 1.ročníky, kde začíná rozvoj čtenářství.

Otázka : Jaký byl ohlas ze strany dětí a učitelky při ověřování metodického materiálu?

Diplomová práce splňuje požadavky kladené na tento druh prací, proto ji doporučuji k obhajobě s navrhovanou klasifikací : **v ý b o r n ě .**

PhDr. Kateřina Hádková, Ph.D.